

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts info@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Lietā Nr. [..]

SIA "Bluefilters Latvija"

Upeņu iela 17 – 37D

Rīga, LV-1084

LēmumsRīgā,
2021.gada 29.jūlijā

Nr. [..]

**Par pārbaudē konstatēto,
rājiena izteikšanu
un pienākuma uzlikšanu**

[1] Datu valsts inspekcija (turpmāk – DVI) 2019.gada 27.decembrī saņēma [..] (turpmāk – Iesniedzēja) 2019.gada 27.decembra iesniegumu ar pielikumu (*DVI reģistrēts ar Nr. [..]*) (turpmāk – Iesniegums) par SIA “L Serviss” (tagad – SIA “Bluefilters Latvija”) (turpmāk – SIA) rīcības tiesiskumu, veicot Iesniedzējas personas datu apstrādi, tajā skaitā iegūšanu un nodošanu, kā arī nesniedzot Iesniedzējai pilnīgu informāciju uz Iesniedzējas datu subjekta 2019.gada 9.decembra pieprasījumu (turpmāk – Pieprasījums). DVI konstatē, ka no Iesniegumā un tā pielikumā esošās informācija izriet, ka SIA telefoniski sazinājās ar Iesniedzēju, lai veiktu Iesniedzējas dzīves vietā uzstādītās ūdens attīrīšanas sistēmas apskati. Savukārt Iesniedzēja, apšaubot SIA rīcības, apstrādājot Iesniedzējas personas datus, tiesiskumu, vērsās SIA ar Pieprasījumu. Pieprasījumā Iesniedzēja lūdza SIA sniegt informāciju par to, kādā veidā un no kādas fiziskas vai juridiskas personas Iesniedzējas dati tika iegūti, kā arī tika jautāts par to, kas SIA darīja zināmu, ka Iesniedzējas dzīvesvietā ir uzstādīta ūdens attīrīšanas sistēma. 2020.gada 19. februārī atbildot uz DVI informācijas pieprasījumu SIA informēja DVI, ka vairākkārtīgi ir sniegusi atbildes Iesniedzējai, norādot, ka Iesniedzējas datus (tālruņa numuru) SIA ieguva no uzņēmuma, kas Iesniedzējai pārdeva ūdens attīrīšanas iekārtu, ko ražo uzņēmums “Bluefilters”, tomēr tā kā tirgotāji bija vairāki SIA nevar precīzi nosaukt konkrēto uzņēmumu. Tāpat tika norādīts, ka tālruņa numuri tika pieprasīti tikai un vienīgi, lai pārliecinātos, ka klients ir saņēmis minēto sistēmu un atsauksmes iegūšanai. Papildus SIA norādīja, ka neveic personas datu apstrādi ar automatizētiem līdzekļiem, tās rīcībā nav datu apstrādes informācijas sistēmas, kā arī tās rīcībā nav personas datu kartotēkas vai jebkāds sakārtots personas datu kopums. 2020.gada 5.martā DVI no SIA tika saņemts ekrānu uzņēmums no elektroniskā pasta, kurā redzams, ka SIA 2020.gada 20.februārī nosūta atbildi Iesniedzējai.

2020.gada 3.martā un 4.martā DVI ir saņēmusi papildus sūdzības par SIA iegūstot un apstrādājot personu datus neatbilstoši Vispārīgās datu aizsardzības regulas¹ (turpmāk – Regula) prasībām, kā arī bez personu piekrišanas, sūtot komerciālus paziņojumus īsziņu veidā un tiešsaistes tīkla lietotnē *WhatsApp* (turpmāk – *WhatsApp*). Papildus DVI tika sniegta informācija, kas liecināja, ka SIA bez tiesiska pamata ir ieguvusi personu datus (vārdu, telefona numuru, adresi), kurus izmanto, lai sazinātos ar personām, lai noskaidrotu kādus ūdens filtrus personas lieto, piedāvājot ūdens attīrīšanas iekārtu apkopi, kā arī filtru maiņu, kā arī SIA neatklāj personām to personu datu iegūšanas avotus.

DVI konstatēja, ka 2020.gada 6.jūlija atbildes vēstulē Nr.1² (turpmāk - Vēstule) uz DVI 2020.gada 18.jūnija informācijas pieprasījumu³, SIA, cita starpā, norādīja, ka SIA līdz 2019.gada novembrim nodarbojās ar Bluefilters produkcijas piegādi uzņēmumiem, kuri savukārt tālāk pārdeva un uzstādīja to datu subjektiem viņu dzīvesvietās. Tāpat Vēstulē norādīts, ka šie uzņēmumi saņēma atlaides Bluefilters produkcijas iegādei, ja iepriekšējā mēnesī tika pārdots noteikts skaits produkcijas. Savukārt, SIA, lai pārbaudītu sniegtās informācijas patiesumu un izvērtētu atlaides piešķiršanas iespējamību, ieguva šo uzņēmumu klientu tālruna numurus, lai ar tiem sazinātos, proti, saņemtu apstiprinājumu par Bluefilters produkcijas uzstādīšanu un saņemtu atsauksmi. Tāpat Vēstulē SIA, cita starpā, norādīja, ka SIA sūtītie ziņojumi īsziņu veidā un *WhatsApp* satur vispārēju informāciju par SIA – ka SIA ir vienīgais Bluefilters produkcijas pārstāvis Latvijā un kur var atrast plašāku informāciju. Tāpat SIA norāda, ka šie paziņojumi tika sūtīti tikai tām fiziskām personām, kurām Bluefilters produkcijas piegādi un uzstādīšanu veica iepriekšējie piegādātāji, lai informētu tos par veiktajām krāpnieciskajām darbībām (preču viltojumu). Savukārt, SIA esošajiem klientiem, atbilstoši SIA norādītajam, komerciāli paziņojumi netiek sūtīti.

[2] Tiesisko regulējumu fizisko personu datu apstrādei nosaka Vispārīgā datu aizsardzības regula⁴ (turpmāk - VDAR), Fizisko personu datu apstrādes likums (turpmāk – FPDAL) un citi normatīvie akti, savukārt, DVI kompetenci, uzdevumus un pilnvaras nosaka VDAR 55. 57. un 58.pants un FPDAL 4. un 5.pants. Informācijas sabiedrības pakalpojumu apriti savas kompetences ietvaros uzrauga DVI, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, kā arī citas uzraudzības un kontroles iestādes. DVI norāda, ka uzraudzības iestāžu, tai skaitā, DVI tiesības komerciālu paziņojumu sūtīšanas kontekstā ir noteiktas Informācijas sabiedrības pakalpojumu likumā (turpmāk – ISPL) 13.pantā.

Pamatojoties uz DVI rīcībā esošo informāciju, saskaņā ar VDAR 57.panta 1.punkta “a”, “f” un “h” apakšpunktu, FPDAL 4.panta pirmās daļas 1.punktu un ISPL 12.panta pirmo daļu DVI uzsāka pārbaudi par SIA veiktās personas datu apstrādes atbilstību VDAR un ISPL (lieta Nr.L[...], turpmāk – Lieta).

[3] Pārbaudes ietvaros DVI vērsās pie SIA⁵, aicinot sniegt pārbaudei nepieciešamo informāciju, un SIA⁶, atsaucoties DVI aicinājumiem, ir iesniegusi DVI savus paskaidrojumus Lietā.

[4] Pārbaudes gaitā par SIA veikto personas datu apstrādi un komerciālu paziņojumu nosūtīšanu, konstatēts un secināts turpmāk minētais.

Paskaidrojumos, atbildot uz DVI pieprasījumu attiecībā uz personu datu apstrādi, proti, iegūšanu, ko SIA veica līdz 2019.gada novembrim, SIA norādīja, ka SIA līdz iepriekš minētajam periodam neveica sadarbību ar partneriem, proti, nepiegādāja Bluefilters produkciju citiem uzņēmumiem.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 27.aprīļa Regulas Nr.2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula)

² DVI reģistrēta ar Nr. [...]

³ DVI reģistrēta ar Nr. [...]

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

⁵ DVI 2021.gada 5.janvāra informācijas pieprasījums Nr. [...]

⁶ SIA 2021.gada 21.janvāra atbildes vēstule Nr.1 “Par atbildes sniegšanu” (DVI reģistrēta ar Nr. [...])

Ievērojot, ka DVI konstatēja pretrunas SIA sniegtajās atbildēs, DVI vērsās atkārtoti pie SIA⁷, aicinot sniegt skaidrojumu uz pretrunīgi norādīto informāciju, kā arī sniegt informāciju par SIA veikto komerciālo paziņojumu nosūtīšanu.

No SIA papildus sniegtās informācijas izriet⁸, ka SIA nekorekti ir uztvērusi laika periodu par kuru sniedzama informācija, ko apliecina apstākļi, ka SIA, sniedzot atbildi, ir izmantojusi tādas darbības vārdus kā “neveic sadarbību” un “sadarbība netiek veikta”, tādējādi sniedzot atbildi par laika periodu pēc 2019.gada novembra līdz 2021.gada 21.janvārim. SIA informēja, ka sadarbība līdz 2019.gada novembrim ar uzņēmumiem, kas nodarbojās ar Bluefilters produkcijas tālāku pārdošanu un uzstādīšanu klientiem, tika veikta uz mutvārdu vienošanās pamata. Proti, nekāda veida līgums nebija noslēgts, produkcijas pasūtīšana un piegādāšana notika, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus (tālrunis, elektroniskais pasts rēķinu nosūtīšanai). Ievērojot minēto, SIA nevar iesniegt DVI tiesisko attiecību nodibinošu dokumentu apliecinātas kopijas.

SIA norādīja, ka, sadarbība līdz 2019.gada novembrim notika ar sekojošiem uzņēmumiem: SIA “BF Latvia”, SIA “ACQUA PULITA LATVIA”, SIA “4B Water” un SIA “Aqua fresh group” (saskaņā ar publiski pieejamo informāciju minētie uzņēmumi uz šī lēmuma sastādīšanas dienu ir likvidēti).

Attiecībā uz komerciālo paziņojumu sūtīšanu, SIA norādīja, ka tā nesūtīja un nesūta komerciālus paziņojumus ISPL 1.panta 3.punkta izpratnē. SIA vērsa DVI uzmanību uz to, ka SIA sūtītie ziņojumi SMS un *WhatsApp* saturēju vispārēju informāciju par SIA – ka ir vienīgais Bluefilters produkcijas pārstāvis Latvijā un kur var atrast plašāku informāciju, norādot domēna vārdu sociālā tīkla profila adresi. SIA norādīja, ka nekāda veida reklāmu šie ziņojumi nesatur. Turklāt šie paziņojumi nav personalizēti, proti, nesatur nekāda veida personas datu saturošu informāciju. Šie ziņojumi tika sūtīti tikai tām fiziskām personām, kurām Bluefilters produkcijas piegādi un uzstādīšanu veica iepriekšējie piegādātāji, lai informētu tos par veiktajām krāpnieciskām darbībām, piegādājot preču viltojumu neatbilstošā kvalitātē. Savukārt SIA esošajiem klientiem komerciāli paziņojumi netiek sūtīti līdz pa šīs atbildes sniegšanas brīdim.

SIA norādīja, ka, konkrētajā gadījumā, strīdus jautājums ir par to, vai SIA sūtītie paziņojumi ir vai nav atzīstami par komerciāliem paziņojumiem ISPL 1.panta 3.punkta izpratnē. SIA norādīja, ka komerciālos paziņojumus no cita veida paziņojumiem nošķir to izmantošanas nolūks. Komerciālie paziņojumi, kā tas izriet arī no likumā sniegtā jēdziena tiek nosūtīti tiešai vai netiešai preču vai pakalpojumu reklamēšanai vai arī uzņēmuma tēla reklamēšanai. SIA vērsa DVI uzmanību uz to, ka SIA paziņojumiem nebija iepriekš paredzēta nolūka reklamēt SIA preces un/vai tās tēlu. Paziņojumi fiziskām personām tika nosūtīti tikai un vienīgi ar nolūku informēt personas par Bluefilters produkcijas viltojumiem, kas ir parādījušie Latvijas tirgū, kas vēl jo vairāk var kaitēt veselībai. SIA informēja, ka iepriekšminēto faktu pierādīšanai (par filtru viltojumiem) SIA pievienoja paskaidrojumiem pielikumā dokumentālus pierādījumus. Vienlaikus SIA informēja DVI, ka par Bluefilters produkcijas viltojumiem SIA uzzināja no paša ražotāja, kas savukārt aicināja par to informēt patērētājus. SIA informēja, ka ražotāja rakstveida paziņojumu pievienoja paskaidrojumiem, tādējādi apliecinot minētos faktus. Turklāt informācija par minētās produkcijas viltojumiem ir pieejama arī publiski – <https://www.bluefilters.com/ru/content/11-osteregajtes-poddelok>.

Tāpat SIA paskaidrojumos uzsvēra, ka SIA sūtītie paziņojumi bija sūtīti ar mērķi brīdināt fiziskas personas par preces viltojumu esamību. Tādējādi, patiesais paziņojumu mērķis nebija un nav saistīts ar preces vai SIA tēla reklamēšanu, bet gan brīdināt un informēt patērētājus, lai viņi pievērs lielāku uzmanību gan pašiem filtriem, gan arī uzņēmumam, kas tos piegādā. Ja filtrus piegādā cita juridiska persona, kas nav oficiālais pārstāvis Latvijā, tad pastāv liela varbūtība, ka piedāvātā prece ir viltota. Pastāvot šādiem apstākļiem, secināms, ka šādus paziņojumus SIA bija tiesīga sūtīt pārziņa un

⁷ DVI 2021.gada 2.jūnija informācijas pieprasījums Nr. [...]

⁸ SIA 2021.gada 28.jūnija atbildes vēstule Nr. [...] “Par atbildes sniegšanu” (*DVI reģistrēts ar Nr. [...]*)

datu subjekta tiesību aizsardzības nolūkos, jo tie nav atzīstami par komerciāliem paziņojumiem, jo to nolūks nav saistīts ar reklamēšanu.

SIA informēja, ka attiecībā uz tām personām, kurām tika nosūtīti informatīvi (brīdinošie) paziņojumi, tās rīcībā ir tikai un vienīgi telefona numurs un fakts, ka persona bija iegādājusies Bluefilters produkciju. Nekādas citas informācijas SIA rīcībā nav un tā to neiegūst.

DVI konstatēja, ka SIA paskaidrojumi satur DVI adresētu paziņojumu par krāpnieciskām darbībām un patērētāju tiesību pārkāpumiem, maldinot par preces autentiskumu no Amii Sp. z o.o. (Bluefilters zīmola preču ražotājs) (turpmāk - Ražotājs), kurā Ražotājs informē, ka ir saņemti vairāki simti klientu sūdzības par to, ka viņiem tiek piegādāti un uzstādīti Bluefilters zīmola preču viltojumi. Tāpat tiek informēts SIA ir vienīgais Bluefilters zīmola pārstāvis Latvijā, tomēr, ņemot vērā, ka Bluefilters viltojumus izplata cita juridiskā persona, kas var radīt patērētājiem veselības problēmas viltojuma materiāla un sastāva dēļ, tika nolemts ar oficiālo pārstāvju starpniecību informēt esošus klientus par viltojuma esamību tirgū un aicināt būt uzmanīgiem, kā arī sniegt informāciju par šādiem gadījumiem. Tāpat paskaidrojumu pielikums satur fotoattēlus, kuros uzskatāmi parādīts preču salīdzinājums un faktori pēc kuriem iespējams noteikt, ka prece ir oriģināla vai viltojums.

[5] DVI neapstrīd, ka SIA ir bijusi tiesīga, likumam atbilstošā veidā, paziņot par krāpnieciskām darbībām piegādājot un uzstādot viltotu Bluefilters produkciju. Tomēr, no DVI rīcībā esošās informācijas secināms, ka tikai daļā no SIA nosūtītajiem paziņojumiem ir sniegta informācija par iespējamām krāpnieciskām darbībām, savukārt citos paziņojumos ir sniegta informācija par SIA mājaslapu un Facebook lapu, kurās attiecīgi tiks ievietota jaunākā informācija, kas saistīta ar Bluefilters produkciju, kā arī sniegta atsauce uz to, ka SIA ir vienīgais Bluefilters pārstāvis Latvijā, nenorādot informāciju par iespējamām krāpnieciskām darbībām. Tādējādi, konstatējams, ka SIA, pretēji paskaidrojumos norādītajam ir nosūtījusi gan paziņojumus, kuros fiziskas personas (datu subjekti) tiek informēti par krāpnieciskām darbībām, gan komerciāla rakstura paziņojumus reklāmas īsziņu un *WhatsApp* ziņojumu veidā bez piekrišanas saņemšanas.

No DVI rīcībā esošās informācijas konstatējams, ka SIA nosūtītie paziņojumi, cita starpā, satur norādes, ka SIA ir vienīgais Bluefilters pārstāvis Latvijā un vienīgie, kas veic šāda veida pakalpojumus, kā arī norādes par to, ka SIA mājaslapā un Facebook lapā tiks ievietota jaunākā informācija par Bluefilters produktiem. Tādējādi, atkārtojot jau DVI 2021.gada 2.jūnija informācijas pieprasījumā Nr. [...] norādīto, ievērojot, komerciāla paziņojuma definīcijā noteikto, secināms, ka SIA paziņojumos norādot, tādu informāciju, kā to, ka ir vienīgie Bluefilters pārstāvji Latvijā un vienīgie, kas veic šāda veida pakalpojumus, netiešā veidā reklamē savas preces un pakalpojumus. DVI informē, ka paziņojums ir atzīstams par komerciālu paziņojumu, ja tā tiešais vai netiešais mērķis ir veicināt preču vai pakalpojumu popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem. Izvērtējot DVI rīcībā esošo informāciju, DVI secina, ka SIA sūtītie paziņojumi reklāmas īsziņu un *WhatsApp* ziņojumu veidā ir uzskatāmi par komerciāliem paziņojumiem.

Tāpat DVI norāda, ka informācija, kas dod iespēju tieši piekļūt uzņēmuma, organizācijas vai personas darbībai, jo īpaši – domēna vārds vai elektroniskā pasta adrese, pati par sevi neveido komerciālu paziņojumu. Tomēr, ja paziņojumā ir norādīta papildus cita informācija, kas liecina par tiešā vai netiešā veidā veiktu preču vai pakalpojumu reklamēšanu, tad šāds ziņojums būtu atzīstams par komerciālu paziņojumu.

DVI rīcībā esošā informācija, liecina par to, ka personas nav aicinātas sniegt piekrišanu, kā arī līgumi, kas noslēgti starp personu un uzņēmumu, kas uzstādīja konkrētajai personai filtru, nesatur personas sniegtu brīvu un nepārprotamu piekrišanu tam, ka personas tālruņa numurs tiks nodots SIA, un, ka persona piekrīt komerciālu paziņojumu saņemšanai no SIA. Tādējādi, ņemot vērā iepriekš minēto, un, izvērtējot DVI rīcībā esošo informāciju, DVI secina, ka SIA, nesaņemot piekrišanu, ir ieguvusi fizisku personu tālruņu numurus no uzņēmumiem (saviem sadarbības partneriem), kuriem ir pārdevusi ūdens filtrus, un nesaņemot šo personu piekrišanu ir nosūtījusi komerciālus paziņojumus.

Turklāt izvērtējot DVI rīcībā esošo informāciju, nav konstatējams, ka SIA nosūtītajos komerciālajos paziņojumos būtu dota iespēja atteikties no turpmāku SIA komerciālu paziņojumu saņemšanas.

Vienlaikus DVI norāda, ka ņemot vērā to, ka SIA norādītie uzņēmumi (sadarbības partneri līdz 2019.gada novembrim) atbilstoši publiski pieejamajai informācijai ir likvidēti, DVI nebija iespējams pārbaudīt/konstatēt vai un kādu informācijas (datu) apjomu SIA ir nodevuši sadarbības partneri, sniedzot informāciju par uzstādītajiem produktiem un personām, kuru dzīvesvietās produktu uzstādīšana tika veikta.

[7] Saskaņā ar VDAR 1.panta 2.punktu, VDAR mērķis ir aizsargāt fizisko personu pamattiesības un brīvības un jo īpaši to tiesības uz fiziskās personas datu aizsardzību.

VDAR 2.panta 1.punkts nosaka, ka VDAR piemēro personas datu apstrādei, kas pilnībā vai daļēji veikta ar automatizētiem līdzekļiem, un tādu personas datu apstrādei, kuri veido daļu no kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas, ja apstrādi neveic ar automatizētiem līdzekļiem. Personas datu apstrāde ar automatizētiem līdzekļiem ietver datu apstrādi informācijas sistēmās, kur ir iespējams atlasīt personu pēc konkrētiem identifikatoriem. Savukārt personas datu kartotēka ir jebkurš sakārtots personas datu kopums, kurā šie dati ir pieejami saskaņā ar īpašiem kritērijiem – centralizētiem, decentralizētiem vai izklaidētiem, pamatojoties uz funkcionālu vai ģeogrāfisku motivāciju⁹.

VDAR 4.panta 1. un 2.apakšpunkts nosaka, ka “personas dati” ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu (“datu subjekts”)¹⁰, savukārt “apstrāde” ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem. Tādējādi personas vārds, uzvārds, personas kods u.c. informācija pēc kuras var identificēt konkrētu personu ir uzskatāma par personas datiem, bet jebkuras ar šiem datiem veiktas darbības ir personas datu apstrāde VDAR izpratnē.

Par personas datu apstrādes atbilstību VDAR ir atbildīgs pārzinis – fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus [..]¹¹. Konkrētajā gadījumā par pārzini ir atzīstama SIA.

Lai pārzina veikto datu apstrādi atzītu par likumīgu, pārzinim apstrādājot personas datus, ir jāpiemēro vismaz viens no VDAR 6.panta pirmajā punktā minētajiem pamatojumiem – datu subjekta piekrišana, līguma izpilde, juridisks pienākums, sabiedrības intereses, vitālo interešu aizsardzība un leģitīmo interešu ievērošana. Papildus tiesiskā pamata nodrošināšanai pārzinim ir jāievēro arī VDAR 5.pants, saskaņā ar kuru personas dati ir jāapstrādā likumīgā un pārredzamā veidā, nodrošinot godprātību pret tām personām, kuru personas dati tiek apstrādāti (likumība, godprātība un pārredzamība), datu apstrādi jāveic tikai tam nepieciešamajā apjomā (datu minimizēšana) un tādā veidā, lai tiktu nodrošināta atbilstoša personas datu drošība, tostarp aizsardzība pret neatļautu vai nelikumīgu apstrādi un pret nejaušu nozaudēšanu, iznīcināšanu vai sabojāšanu, izmantojot atbilstošus tehniskos vai organizatoriskos pasākumus (integritāte un konfidencialitāte). Atbilstoši VDAR 39.apsvērumā skaidrotajam, jebkurai personas datu apstrādei vajadzētu būt likumīgai un godprātīgai. Fiziskām personām vajadzētu būt pārredzamam tam, ka viņu personas datus vāc, izmanto, aplūko vai citādi apstrādā, un tam, kādā apjomā personas dati tiek vai tiks apstrādāti. Turklāt ievērojot VDAR 5.panta 2.punktā noteikto pārskatatbildības principu, tieši pārzinim ir pienākums nodrošināt tādu personas datu apstrādes procesu, kas ļauj pierādīt, ka pārzina veiktā personas datu apstrāde ir atbilstoša datu aizsardzības normatīvā regulējuma prasībām.

⁹ VDAR 4.panta 6.apakšpunkts

¹⁰ Identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem

¹¹ VDAR 4.panta 7.apakšpunkts

Tādējādi, tikai pastāvot kādam no minētajos pantos norādītajiem tiesiskajiem pamatiem un ievērojot minētos principus, personas datu apstrāde var tikt atzīta par tiesisku. Ja minētie nosacījumi netiek ievēroti, personas datu apstrāde nav atbilstoša VDAR.

Saskaņā ar ISPL 1.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto, komerciāls paziņojums ir jebkāds paziņojums elektroniskā veidā, kas paredzēts tiešai vai netiešai preču vai pakalpojumu reklamēšanai vai arī tāda komersanta, organizācijas vai personas tēla reklamēšanai, kas veic komercdarbību, saimniecisku darbību vai reglamentēto profesionālo darbību. Par komerciālo paziņojumu neuzskata informāciju, kas dod iespēju tieši piekļūt vispārējai informācijai par pakalpojuma sniedzēju un tā darbību (domēna vārds vai elektroniskā pasta adrese).

DVI paskaidro, ka saskaņā ar VDAR 173.apsvērumā norādīto VDAR būtu jāpiemēro visiem jautājumiem saistībā ar pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, kuriem nav piemērojami konkrētie pienākumi ar tādu pašu mērķi, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002.gada 12.jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (turpmāk – direktīva 2002/58/EK), tostarp pārziņa pienākumiem un fizisku personu tiesībām. Direktīva 2002/58/EK Latvijā transponēta ar ISPL.

Ievērojot minēto, ISPL ir speciālais normatīvais akts, kas piemērojams attiecībā uz direktīvas 2002/58/EK tvērumā veiktu personas datu apstrādi.

DVI norāda, ka komerciāla paziņojuma tiesiskas sūtīšanas pamatu fiziskām personām nosaka ISPL 9.pants, proti, komerciālu paziņojumu uz fiziskas personas tālruņa numuru vai izmantojot citu elektronisku saziņas veidu ir atļauts sūtīt, ja tiek iegūta šīs personas brīva un nepārprotama piekrišana vai, ja pastāv visi ISPL 9.panta otrās daļas nosacījumi, papildus ievērojot ISPL 9.panta ceturto daļu. DVI vērs uzmanību, ka datu subjekta personas datu apstrāde komerciāliem nolūkiem (komerciālu paziņojumu sūtīšanai) saskaņā ar ISPL un VDAR var tikt izmantota tikai, ja ir saņemta datu subjekta piekrišana vai, ja pastāv visi ISPL 9.panta otrās daļas nosacījumi, papildus ievērojot ISPL 9.panta ceturto daļu. DVI vērs uzmanību, ka ISPL 9.panta otrā daļa attiecas tikai uz komerciālo paziņojumu sūtīšanu, izmantojot elektronisko pastu, tādējādi, sūtīt komerciālus paziņojumus uz fiziskas personas tālruņa numuru ir atļauts tikai gadījumos, kad ir saņemta personas brīva un nepārprotama piekrišana.

ISPL 9.panta ceturta daļa nosaka, ka elektronisko pastu vai cita veida komunikāciju, izmantojot publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus, aizliegts izmantot komerciāla paziņojuma sūtīšanai, ja tiek lietota nederīga elektroniskā pasta adrese, nederīgs tālruņa vai faksa numurs, uz kuru pakalpojuma saņēmējs varētu sūtīt pieprasījumu pārtraukt komunikāciju, vai ja netiek ņemta vērā pakalpojuma saņēmēja atteikšanās no turpmāku komerciālu paziņojumu saņemšanas. Iespēja atteikties no turpmāku komerciālu paziņojumu saņemšanas tiek nodrošināta, ja komerciālā paziņojumā ir norādīts, kādā veidā ir iespējams atteikties, ja šī atteikšanās iespēja reāli pastāv (piemēram, netiek norādīta nederīga elektroniskā pasta adrese, uz kuru jānosūta atteikums) un ja, saņemot šādu atteikšanos, šī atteikšanās tiek ņemta vērā (komerciāli paziņojumi vairs netiek sūtīti). Tāpat komerciālo paziņojumu sūtītājiem informāciju par atteikuma saņemšanu ir būtiski nodot visām personām, kas ir iesaistītas komerciālo paziņojumu sūtīšanā attiecīgā uzņēmuma vārdā, piemēram, darbiniekiem un apakšuzņēmējiem. Papildus iepriekš minētajam, DVI norāda, ka personai, kuras vārdā, uzdevumā un interesēs komerciāls paziņojums tiek sūtīts, ir jādara viss iespējama, lai personas, kuras faktiski komerciālu paziņojumu sūta, ievērotu ISPL noteikumus.

DVI paskaidro, ka VDAR 4.panta 11.punkts noteic, ka datu subjekta “piekrišana” ir jebkura brīvi sniegta, konkrēta, apzināta un viennozīmīga norāde uz datu subjekta vēlmēm, ar kuru viņš paziņojuma vai skaidri apstiprinošas darbības veidā sniedz piekrišanu savu personas datu apstrādei. Līdz ar to piekrišanu datu subjekts var dot tikai pašam aktīvi rīkojoties pirms datu apstrāde ir uzsākta (paziņojums ir nosūtīts galalietotājam).

DVI norāda, ka direktīvas 2002/58/EK preambulas 17.punkts nosaka, ka šajā direktīvā terminam “lietotāja vai abonenta piekrišana” neatkarīgi no tā, vai tas ir fiziska vai juridiska persona,

jābūt tādai pašai nozīmei, kāda tā ir terminam “datu subjekta piekrišana” direktīvā 95/46/EK (atcelta ar VDAR). Ievērojot minēto, interpretējot ISPL terminu „brīva un nepārprotama piekrišana”, vajadzētu ņemt vērā VDAR 4. panta 11. punktā ietvertu terminu „datu subjekta piekrišana”.

VDAR 7.panta 3.punktā noteikts, ka pārzinim jānodrošina, lai datu subjekts jebkurā laikā var atsaukt savu piekrišanu tikpat viegli, kā to sniedzis. VDAR nenosaka, ka piekrišanas sniegšana un atsaukšana vienmēr ir jāveic, izmantojot vienu un to pašu rīcību. Tomēr, ja piekrišana tiek iegūta, izmantojot elektroniskus līdzekļus un tikai ar vienu peles klikšķi, pavilkšanas žestu vai taustiņsitieni, datu subjektiem praksē ir jābūt iespējai tikpat viegli atsaukt šo piekrišanu. Prasība par vienkāršu atsaukšanu VDAR tiek aprakstīta kā nepieciešams spēkā esošas piekrišanas aspekts. Ja atsaukšanas tiesības neatbilst VDAR prasībām, tad pārzina piekrišanas mehānisms neatbilst VDAR. Saskaņā ar VDAR 7.panta 3.punktu datu subjekts jāinformē par atteikšanās tiesībām pirms faktiskās piekrišanas saņemšanas.

DVI vērš uzmanību, ka VDAR 32.apsvēruma noteic, ka *piekrišana būtu jādod ar skaidri apstiprinošu darbību, kas nozīmē brīvi sniegtu, konkrētu, apzinātu un viennozīmīgu norādi par datu subjekta piekrišanu ar viņu saistīto personas datu apstrādei, piemēram, ar rakstisku, tostarp elektronisku, vai mutisku paziņojumu. Klusēšana, iepriekš atzīmēti laukumi vai atturēšanās no darbības tādējādi nebūtu jāuzskata par piekrišanu. Piekrišanai būtu jāattiecas uz visām apstrādes darbībām, ko veic vienā un tajā pašā nolūkā vai nolūkos. Ja apstrādei ir vairāki nolūki, piekrišana būtu jādod visiem nolūkiem.* Saskaņā ar VDAR 42.apsvērumu, ja apstrāde pamatojas uz datu subjekta piekrišanu, pārzinim būtu jāspēj uzskatāmi parādīt, ka datu subjekts ir devis piekrišanu apstrādes darbībai. Vienlaikus DVI informē, ka Darba grupas personu aizsardzībai attiecībā uz personas datu apstrādi¹² izstrādātajās Vadlīnijās par jēdziena „piekrišana” definīciju (Guidelines on Consent under Regulation 2016/679 (wp259rev.01)¹³ (turpmāk – Vadlīnijas) ir sīki skaidroti piekrišanas nosacījumi un to būtība. Vadlīnijās norādīts, ka piekrišana var būt pienācīgs tiesiskais pamats, ja datu subjektam tiek piedāvāta viņa piekrišanas izmantošanas kontrole un patiesas izvēles iespēja pieņemt vai noraidīt piedāvājumu dot savu piekrišanu bez kaitīgām sekām datu subjektam, kurš noraidījis piekrišanas došanu. Ja piekrišana ir iegūta pilnībā atbilstoši VDAR prasībām, tā ir instruments, kurš piešķir datu subjektam tiesības veikt kontroli, vai viņa personas dati tiks vai netiks apstrādāti. Turklāt ikvienu piekrišanu ikviens var atsaukt, izņemot, ja datu apstrāde ir saistīta ar līgumsaistību izpildi. Tātad, lai arī kādā formā tiek iegūta datu subjekta piekrišana, VDAR paredz, ka pārzinim ir jāspēj pierādīt, ka piekrišana patiesi ir iegūta.

Informācijas sabiedrības pakalpojumu apriti savas kompetences ietvaros uzrauga DVI, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, kā arī citas uzraudzības un kontroles iestādes. Tādējādi komerciālu paziņojumu sūtīšana ir jāveic, ievērojot ISPL un VDAR noteikumus.

[8] Izvērtējot Lietā esošo informāciju, ņemot vērā, ka par SIA rīcību nosūtot komerciālus paziņojumus DVI ir saņemtas vairākas sūdzības, ievērojot, ka sūtīt komerciālus paziņojumus uz fiziskas personas tālruna numuru ir atļauts tikai gadījumos, kad ir saņemta personas brīva un nepārprotama piekrišana, DVI secina, ka SIA ir veikusi komerciālu paziņojumu nosūtīšanu reklāmas īsziņu veidā un *WhatsApp* ziņojumu veidā, bez galalietotāju sniegtas skaidras un nepārprotamas piekrišanas, tādējādi neievērojot ISPL 9.panta trešajā daļā noteiktās prasības un VDAR 7.pantā noteikto attiecībā uz personas brīvas un nepārprotamas piekrišanas saņemšanu.

Ievērojot minēto, DVI konstatē, ka Lietas ietvaros iegūtās informācijas kopums ļauj secināt, ka SIA ir veikusi komerciālu paziņojumu nosūtīšanu nesaņemot brīvu un nepārprotamu fiziskas personas piekrišanu, tādējādi, pārkāpjot ISPL 9.panta trešajā daļā noteiktās un VDAR 7.pantā noteiktās prasības.

¹² Izveidota, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 1995.gada 24.oktobra Direktīvas 95/46/EK „Par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti” 29.pantu)

¹³ Pieejamas tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=623051

Pamatojoties uz šajā vēstulē izklāstīto, DVI informē, ka DVI ir veikusi pārbaudi par šajā lēmumā minēto SIA rīcības atbilstību ISPL un VDAR prasībām un pārbaude ir pabeigta, konstatējot iepriekš minētos ISPL un VDAR pārkāpumus.

Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 66.panta 1.daļa paredz, ka, apsverot administratīvā akta izdošanas vai tā satura lietderību (65.pants), iestāde lemj: 1) par administratīvā akta nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (legitīmu) mērķi; 2) par administratīvā akta piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai; 3) par administratīvā akta vajadzību, tas ir, par to, vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses; 4) par administratīvā akta atbilstību, salīdzinot privātpersonas tiesību aizskārums un sabiedrības interešu ieguvumu un ņemot vērā, ka privātpersonas tiesību būtisku ierobežošanu var attaisnot tikai ievērojams sabiedrības ieguvums.

DVI savā darbībā īsteno principu “Konsultē vispirms”¹⁴, kas paredz, ka DVI darbībai primāri ir preventīva, nevis sodīšanas funkcija, līdz ar to, tās primārie uzdevumi ir efektīva fizisko personu datu aizsardzība (norādījumu par pārzina veiktajā personas datu apstrādē konstatētajām nepilnībām un ierosinājumu sniegšana to novēršanai) un nelikumīgas personas datu apstrādes gadījumā nepieciešamo darbību veikšana ar mērķi pēc iespējas ātrāk pārtraukt to, tādā veidā mazinot datu subjektam radīto kaitējumu.

VDAR 58.panta 2.punkta “b” apakšpunkts paredz DVI pilnvaras izteikt rājienu pārzinim, ja ar apstrādes darbībām ir tikuši pārkāpti VDAR noteikumi, savukārt, “d” apakšpunkts paredz DVI pilnvaras izdot rīkojumu pārzinim saskaņot apstrādes darbības ar VDAR noteikumiem, vajadzības gadījumā – konkrētā veidā un konkrētā laikposmā.

Ņemot vērā minēto, izvērtējot pārkāpuma būtību un smagumu, DVI secina, ka vienīgi administratīvā akta izdošana, neskaitot administratīvo sodu, var sekmēt SIA izpratni par tās rīcības neatbilstību VDAR un ISPL un novērst pārkāpuma izdarīšanu/atkārtēšanos SIA turpmākā darbībā.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, DVI, ņemot vērā pārkāpuma būtību un smagumu, sadarbības pakāpi ar DVI, pamatojoties uz VDAR 58.panta 2.punkta “b” un “d” apakšpunktu, FPDAL 23.pantu, APL 63.panta pirmās daļas 2.punktu, **DVI nolemj izteikt rājienu SIA.**

Papildus DVI aicina turpmākā SIA darbībā, tai skaitā, nosūtot komerciālus paziņojumus reklāmas īsziņu veidā un *WhatsApp* ziņojumu veidā, nodrošināt šajā lēmumā minētās un citas ISPL un VDAR prasības, tai skaitā komerciālu paziņojumu nosūtīšanas gadījumā uz personu tālruņa numuriem nodrošināt atbilstošu tiesisku pamatu, izvērtēt dažādas iespējamības un nopietnības pakāpes riskus attiecībā uz fizisku personu tiesībām un brīvībām, ņemot vērā datu apstrādes raksturu, apmēru, kontekstu, nolūkus un veiktos tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai aizsargātu personas datus un novērstu to iespējamu nelikumīgu apstrādi, kā arī novērst citas neatbilstības, ja tādas ir, nodrošinot tiesisku personas datu apstrādi un aizsardzību.

Saskaņā ar FPDAL 24.panta otro daļu, APL 76.panta pirmo un otro daļu, 79.panta pirmo daļu, 188.panta otro daļu un 189.panta pirmo daļu un Tieslietu padomes 2021.gada 26.marta lēmumu Nr.25 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” šo lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc SIA juridiskās adreses atrašanās vietas.

Direktora p.i.
[..]

L.Dilba

IZRAKSTS PAREIZS

¹⁴ DVI 2017.gada 15.jūnijā parakstīja sadarbības memorandu par “Konsultē vispirms” principa iedzīvināšanu, veicinot valsts pārvaldes iestāžu uz klientu orientētu darbību